

Срещи и изложби на минерали в НПМ

Чавдар КАРОВ

За отбелязване на Международния ден на музеите през май 1996 г. по инициатива на отделите „Минералогия“ и „Палеонтология“ беше организирана среща с дарителите на минерални и фосилни образци в Националния природонаучен музей при БАН. На срещата бяха връчени благодарствени грамоти на дарителите с големи заслуги за обогатяване на музейните колекции с нови образци. Някои от дарителите използваха случая да благодарят на музея за доброто сътрудничество и подариха нови уникални минерални образци, каквито са голям турмалинов кристал от Антарктида, събран при една от българските експедиции от Златил Вергилов, асистент в Геолого-географския факултет на Софийския университет и новооткрития за България минерал осаризавант от Спяхиево, Хасковско, подарен от откривателя му ст. н. с. Ангел Кунов от Геологическия институт при БАН.

От края на декември 1996 г. до края на януари 1997 г. бе показана изложба на тема „Минерали от Витоша“. Тя се осъществи с любезното съдействие на колекционери на минерали, които за първи път в страната предоставиха за временно експониране в музей образци от личните си сбирки. Показаните образци са събирани предимно от витошките камерни пегматити. От тях внимание заслужават два големи титанитови кристала, единият от които вероятно е най-големият намиран в тези пегматити и е с размери 7,5 / 5 / 2 см (от колекциите на В. Янев и Б. Белчев), както и най-големите аметистови кристали 9 / 8 / 7 см и шоковидна кварцова група с размери 11 / 9 / 8 см и бледо виолетово оцветяване; единичен амфиболов кристал с щриховани призматични стени и размери 5,5 / 3 / 5 см от колекцията на Д. Иванов; характерните за Витоша късопризматични турмалинови кристали с добре развити ромбодрични стени и различни размери от колекциите на Б. Белчев, доц. А. Ангелов и др.; добре запазени апатитови кристали с призматичен хабитус и жълтозелен цвят (кол. Б. Белчев); едри октаедрични магнетитови кристали с размери 2 / 3,5 / 3 см (кол. Б. Белчев). Широко разпространените калиеви фелдшпати са едни от главните минерали за пегматитите на Витоша. Те са били експлоатирани през 30-те години на нашия век и бяха добре представени в изложбата, като някои от кристалите достигаха до 18 см (кол. доц. А. Ангелов, Зл. Златев, П. Чапразов). Изложени бяха и прекрасни групи от стилбит, хейландит и апофилит (кол. доц. А. Ангелов). Изложбата показва някои по-нехарактерни минерали, свързани главно с вулканичната рамка на Витошкия плутон, като ясписи, ахати, малахит и др. Изложбата беше посрещната с интерес и положителни отзиви сред минералозите.

Отдел „Минералогия“ в НПМ благодарни на секция „Лапидари“ към Българското минераложко дружество за дадената възможност за добро сътрудничество с колекционерите на минерали. Надяваме се изложбите на частни колекции да станат традиция в музея. Следващата такава изложба бе „Минерали от Сакар планина“ от 15.02. 1997 г. до 15.04.1997 г. Тя съдържа подобрени образци от сбирката на Зл. Златев представени от най-големите български ставролитови срастъци, кванитови, гранатови, магнетитови и илменитови кристали.